รับเข้าระบบ : 25/06/2567
พิจารณา : 3/07/2567
สิ้นสุดกระบวนการ : 1/08/2567

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

Guidelines for student affairs management to develop life skills in the digital age of the Noen Maprang Network Group Opportunity Expansion School Under the jurisdiction of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2

ปฐมน คำแย้ม[1*], วจี ปัญญาใส[2], และ ศุภราภรณ์ ทองสุขแก้ว[3]
Pathamon Kumyaem [1*], Vajee Panyasai[2], and Supparaporn Thongsukkaew[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน ครู จำนวน 227 คน รวม 240 คน 2) เพื่อหาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ข้อที่ 1) สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล พบว่า 1) ด้านงานกิจการนักเรียน โรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอเนื้อหาที่ตนเองเน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม 2) ด้านงานส่งเสริมวินัย/

[1] นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
[1] Master of Education students Education Administration, Uttaradit Rajabhat University
[2,3] อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
[2,3] Thesis Advisor, Education Administration, Uttaradit Rajabhat University
* Corresponding author: pathamonbitebite@gmail.com

คุณธรรม โรงเรียนควรส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ฝึกระเบียบวินัย/การแต่งกาย ทรงผม คุณธรรม ความเสียสละ 3) ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือ โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการเยี่ยมบ้าน และเสริมการสร้างภูมิคุ้มกัน แก้ไขปัญหาของนักเรียนผ่านทางกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต 4) ด้านงานสวัสดิการนักเรียน โรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในกับนักเรียนทั้งในด้านสภาพแวดล้อม สาธารณูปโภคที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์พื้นฐานให้กับนักเรียน 5) ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนโรงเรียนควรดำเนินโครงการที่มุ่งสอนหลักการและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองที่ถูกต้อง

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน ทักษะชีวิต โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

The purposes of this research were 1) To study the problems of student affairs administration in order to develop life skills in the digital age. The sample group is School personnel to expand opportunities for the Noen Maprang Network Group under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. The sample group is Personnel in the school to expand opportunities in the Noen Maprang Network Group under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. The sample group is Educational institution administrators: 13 people, teachers: 227 people, a total of 240 people. 2) to find guidelines for student affairs management to develop life skills in the digital age The sample group is Educational institution administrators, 5 people, teachers, student affairs supervisors, 2 people, educational supervisors, and 2 people, totaling 9 people. The instruments used for the research are: interview questionnaire Statistics used in research mean, standard deviation, and content analysis

The results found that Objective No. 1) Problems in student affairs administration developing life skills in the digital age in all 5 areas. Overall, the problem is at a high level. 2) Guidelines for student affairs management to develop life skills in the digital age found that 1) student affairs Schools should survey student needs and provide opportunities for students to present their content, emphasizing the participation of students in organizing activities. 2) Discipline/Moral Promotion. Schools should promote good behavior and be a good example. Practice discipline/dress, hairstyle, morality, sacrifice. 3) Care and support system work. Schools should give importance to home visits. and enhance immunity Solve student problems through activities that improve life skills. 4) Student welfare work Schools should facilitate students in terms of environment. Utilities that are adequate to meet the needs of students and purchasing basic medical supplies for students. 5) In terms of promoting democracy in schools, schools

should carry out projects that aim to teach the principles and values of democracy with the King as Head of State. Including the correct rights and duties of citizens.

Keywords : Administrative Guidelines student affairs, life skills, School expands opportunities

บทนำ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งที่สำคัญ ในการวางรากฐานให้กับคุณภาพของคนในชาติ การพัฒนาการศึกษาให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย และจิตใจ มีสติปัญญา คิดเป็น ประยุกต์ได้มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติศาสน์กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ และจากความสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพของคน โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้มีทักษะที่จำเป็นมีประสิทธิภาพทางการศึกษา หากสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล และความแพร่หลายของการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่มากขึ้นช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน อาทิ การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ที่สนับสนุนศักยภาพรายบุคคล ที่จะมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570) (The Thirteenth National Economic and Social Development Plan 2023 – 2027) การบริหารงานในสถานศึกษาจึงไม่ใช่แค่การบริหารงานในด้านวิชาการที่เน้นในด้านการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลเท่านั้น สถานศึกษายังต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมหลักสูตรที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนให้กับผู้เรียน

ตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยกำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่บริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งจากการศึกษาขอบข่ายการบริหาร สถานศึกษาพบว่า งานกิจการนักเรียนเป็นภาระกิจหนึ่งของงานด้านการบริหารงานทั่วไป โดยงาน กิจการนักเรียนเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งงานกิจการนักเรียนสามารถพัฒนา

ผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบ ประชาธิปไตย ผ่านกระบวนการทำงาน และกิจกรรมของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำ “การพัฒนาทักษะชีวิต” บรรจุไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุสมรรถนะผู้เรียนข้อ 4 ว่า “ผู้เรียนมี ความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิต” และเพื่อเป็นการนำสู่การปฏิบัติการเรียนสอนอย่างเป็นรูปธรรมได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญของทักษะชีวิตครอบคลุม 4 ด้าน คือ (1)การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตัวเองและผู้อื่น (2)การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (3)การจัดการกับอารมณ์ และความเครียด (4)การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชน ผู้ที่มีทักษะชีวิตในการเผชิญปัญหาเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งทางใจ ซึ่งสามารถช่วยชนะปัญหาอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จและสามารถปรับตัวเพื่อสามารถแก้ไขปัญหารอบตัวได้ นั่นจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะตามนโยบายของสถานศึกษาซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนา และการประเมินเสริมสร้างทักษะชีวิตพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้มีพัฒนาการที่ดีมีภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือกับปัญหาและอยู่ในนสังคมได้อย่างมีความสุข

จากจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ในนโยบายที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดเน้นที่ 4 พัฒนาความเป็นคนดี มีทักษะชีวิต ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง งานกิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเข้าถึงและพัฒนาผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2562 (Office of the Basic Education Commission, 2019) ประกอบกับสภาพบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง ส่วนใหญ่พบกับปัญหาการเลี้ยงดูบุตรหลานที่ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด รวมถึงความปล่อยปะละเลยของผู้ปกครอง ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการปรับตัวด้านอารมณ์ จิตใจ ความเครียด การเผชิญกับสิ่งยั่วยุต่างๆ ก่อเกิดพฤติกรรมการขาดเรียนหนีเรียน ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กติดเกม พฤติกรรมทางเพศ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หรือจนนำไปสู่ปัญหาการฆ่าตัวตาย สอดคล้องกับ Sombat, S. (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความรอบรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต สำหรับวัยรุ่น อายุ 10 - 19 ปี พบว่า จากข้อมูลรายงานเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2564 มีแม่วัยรุ่นที่ไม่ได้คุมกำเนิดก่อนตั้งครรภ์ ร้อยละ 44.2 สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจ ร้อยละ 47.5 ไม่รู้จักวิธีคุมกำเนิดร้อยละ 28.8 มีเพศสัมพันธ์ขณะมึนเมา ร้อยละ 10.0

ส่วนแม่วัยรุ่นที่มีการคุมกำเนิดก่อนตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีคุมกำเนิดชั่วคราวมากที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 51.5 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเอง และปัญหาการใช้โซเชียลที่มาพร้อมกับภัยอันตรายรูปแบบใหม่สอดคล้องกับซึ่งการดำรงชีวิตท่ามกลางกระแสที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญ เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขพร้อมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น

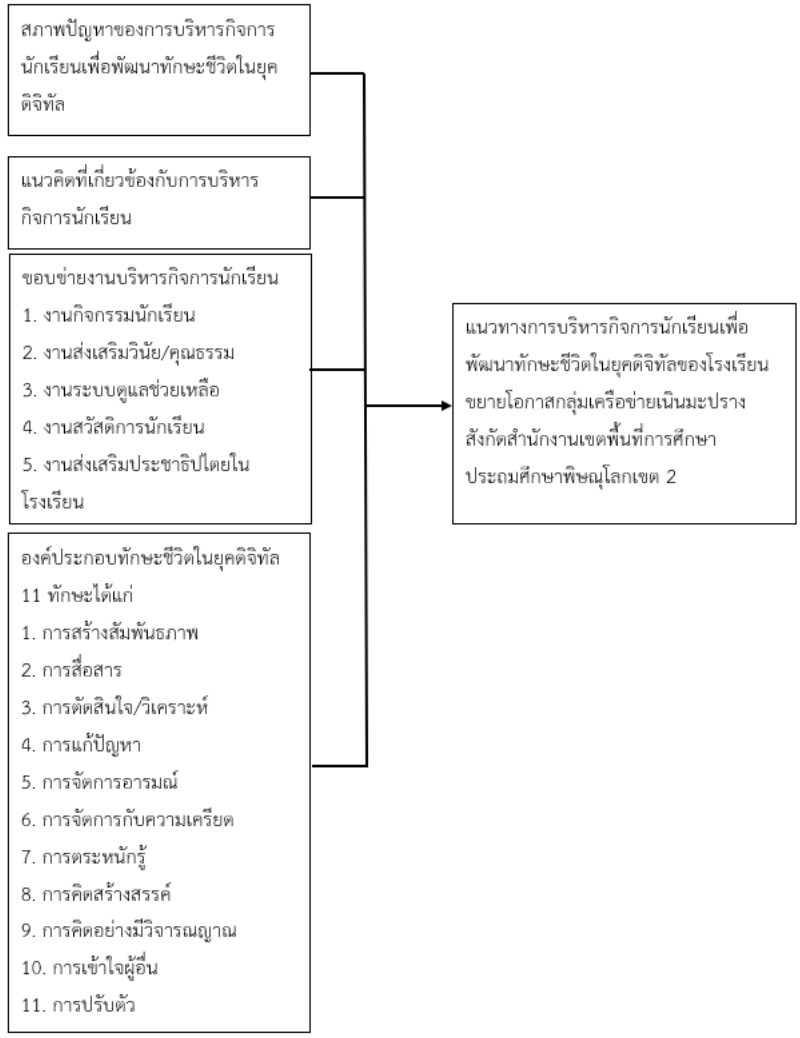
จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยนำมาสังเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

เป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 240 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน และครูจำนวน 227 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน มีคุณสมบัติดังนี้

1.1 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

1.2 มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมาไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.3 มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2. ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียน จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติดังนี้

2.1 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

2.2 มีประสบการณ์ในงานด้านกิจการนักเรียนมาไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.3 มีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป

3. ศึกษานิเทศก์จำนวน 2 คน มีคุณสมบัติดังนี้

3.1 ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี ตำแหน่งชำนาญการขึ้นไป

3.2 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกิจการนักเรียน/ทักษะชีวิต

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ประชากร

บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 240 คนได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน และครูจำนวน 227 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ประการณ์การทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมี 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยมีลักษณะข้อคำถามปลายเปิดในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยใช้แบบสอบถาม โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาเพื่อสร้างข้อคำถามในร่างแบบสอบถามการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัล ตัวอย่างเครื่องมือ แล้วกำหนดกรอบเนื้อหาของเครื่องมือ

2. นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

3. นำร่างประเด็นข้อคำถามที่ต้องการสัมภาษณ์ไปตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1

4. ปรับปรุงแก้ไข ประเด็นคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

5. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามให้ประชากร

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัล ซึ่งทำเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่อหาระดับสภาพปัญหาในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ประชากร

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 คำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ถึง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

2. นำหนังสือขออนุญาตไปติดต่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทางคุณวุฒิ จำนวน 9 คนเพื่อหาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามขั้นตอนของการสัมภาษณ์ พร้อมบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์

4. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงโดยการบรรยายสรุปความ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ

ได้นำเสนอเพิ่มเติม เพื่อหาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริการกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตยุคดิจิทัล

การบริหารกิจการนักเรียน	ระดับสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน		
	μ	σ	ความหมาย
1. งานกิจการนักเรียน	3.50	0.86	มาก
2. งานส่งเสริมวินัย คุณธรรม	3.65	1.02	มาก
3. งานระบบดูแลช่วยเหลือ	3.70	0.91	มาก
4. งานสวัสดิการนักเรียน	3.77	0.99	มาก
5. งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.55	0.83	มาก
โดยรวม	3.63	0.92	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ทุกด้าน พบว่า อยู่ระดับมาก (μ =3.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากเป็นลำดับแรก ได้แก่ งานสวัสดิการนักเรียน (μ =3.77) ,รองลองมาได้แก่ งานระบบดูแลช่วยเหลือ (μ =3.70) ,งานส่งเสริมวินัย/คุณธรรม (μ =3.65) ,งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (μ =3.55) และ งานกิจการนักเรียน (μ =3.50) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ทั้ง 5 ด้านพบว่า แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล

การบริหารกิจการนักเรียน	แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน

1. งานกิจการนักเรียน	1. จัดทำแผนการจัดกิจกรรม/หลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 2.เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ผู้เรียนได้มีการลงมือปฏิบัติจริง ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ ฝึกคุณธรรม จริยธรรม คู่กับการพัฒนาทักษะชีวิต 3. ส่งเสริมพัฒนาครูให้ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ ACTIVE LEARNNING โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 4. คณะครูเน้นการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เสริมสร้างทักษะทักษะชีวิตที่ใกล้ตัวนักเรียนบูรณาการกับหลากหลายรายวิชา 5. สำรวจความต้องการของนักเรียนและ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอเนื้อหาที่ตนเองสนใจ 6. สร้างความตระหนักควบคู่กับการลงมือปฏิบัติจริงนการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง
2. งานส่งเสริมวินัย คุณธรรม	1. ฝึกระเบียบวินัย/การแต่งกาย ทรงผม ฝึกคุณธรรม ความเสียสละ โดยให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงปะสงค์ 2. พูดคุยกับนักเรียนเพื่อฝึกการมีระเบียบวินัย / หารือสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และนักเรียนแกนนำส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 3. จัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริม รณรงค์การไม่ใช้ความรุนแรงในโรงเรียนสานสัมพันธ์ผู้ปกครอง/ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การบริหารกิจการนักเรียน	แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน
2. งานส่งเสริมวินัย คุณธรรม (ต่อ)	4. ฝึกการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนโดยยึดตามข้อตกลงที่วางไว้ ชื่นชม ให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ 5. ฝึกความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในโรงเรียน เช่น การทำเวรทำความสะอาด 6. สอดแทรกกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้เรียนนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 7. บุคลากรทางการศึกษาทุกคนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนตระหนักและให้ความสำคัญ กระตุ้นจิตสำนึกของผู้เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม
3. งานระบบดูแลช่วยเหลือ	1. จัดกิจกรรมให้คณะครูออกเยี่ยมบ้าน ศึกษาลักษณะพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยดึงจุดเด่น และความชอบของนักเรียนแต่ละคน 2. สัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อน นักเรียน สังเกตพฤติกรรมนักเรียน มีกิจกรรมแนะแนว โฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การใช้เครื่องมือ แบบประเมิน แบบสำรวจต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาคัดกรองนักเรียน 3. ดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยใช้กระบวนการที่ถูกต้องมีมาตราฐาน สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง 4. โรงเรียนควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม 5. นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการ ช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาร่วมกัน 6. เสริมการสร้างภูมิคุ้มกันการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนผ่านทางกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การบริหารกิจการนักเรียน	แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน
3. งานระบบดูแลช่วยเหลือ (ต่อ)	7. สร้างทีมงานในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็ง ร่วมมือกันออกสำรวจข้อมูลนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อช่วยดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง
4. งานสวัสดิการนักเรียน	1. วางแผนดำเนินโครงการจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์พื้นฐาน ประสานงานกับบุคลากร/หน่วยงาน/ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2. สำรวจจุดเสี่ยงบริเวณรอบโรงเรียน หาแนวทางวางแผนแก้ปัญหาจุดเสี่ยงที่อันตรายไล่ลำดับจากมากไปน้อย 3. จัดทำแผนป้องกันและรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น(แผนเผชิญเหตุ) 4. จัดกิจกรรมอบรม/ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมและให้ความรู้ภัยรอบตัวที่พบเจอในยุคปัจจุบัน สื่อโซเชียล โลกออนไลน์ 5. จัดทำประกันชีวิตนักเรียน 6. ใช้สื่อหลากหลาย/สื่อออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลด้านความปลอดภัย 7. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนให้กับผู้ปกครองและนักเรียนทราบอย่างต่อเนื่อง 8. ดูแล ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้อยู่เสมอ 9. ประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความรู้และสนับสนุนพฤติกรรมสุขภาพที่ดีของนักเรียน
5. งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	1. จัดกิจกรรมจำลองระบอบประชาธิปไตยเสมือนจริง โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นสภานักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม 2. จัดทำแผนประชาธิปไตยที่จัดเจน และมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง 3. จัดทำห้องสภานักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทางที่ถูกต้อง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การบริหารกิจการนักเรียน	แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน
5. งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (ต่อ)	4. สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยให้ครูมีส่วนในการช่วยให้คำแนะนำ 5. ส่งเสริมการทำกิจกรรมที่ส่งผลดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้สื่อดิจิทัล เช่น วิดีโอ เอกสารออนไลน์ และสื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเมือง 6. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ และผู้ตามในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน อาทิเช่น การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง เลือกตั้งสภานักเรียน 7. ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ /ให้ความรู้ /อบรมเพื่อส่งเสริมกระบวนการประชิปไตยสอนหลักการและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง 8. มีการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิเช่น สังเกต สัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ แบบนิเทศ รายงานสรุปการดำเนินการ

จากตารางที่ 2 แนวทางบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปรางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้วิจัยสรุปเป็นรายด้านดังนี้

ด้านงานกิจการนักเรียน

โรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียนและ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอเนื้อหาที่ตนเองสนใจ ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม หลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ผู้เรียนได้มีการลงมือปฏิบัติจริง ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ ฝึกคุณธรรม จริยธรรม คู่กับการพัฒนาทักษะชีวิต ส่งเสริมพัฒนาครูให้ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ ACTIVE LEARNNING โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง คณะครูเน้นการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เสริมสร้างทักษะทักษะชีวิตที่ใกล้ตัวนักเรียนบูรณาการกับหลากหลายรายวิชา และ สร้างความตระหนักควบคู่กับการลงมือปฏิบัติจริงนการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง

ด้านงานส่งเสริมวินัย คุณธรรม

โรงเรียนควรพูดคุยกับนักเรียนเพื่อฝึกการมีระเบียบวินัย หารือสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และนักเรียนแกนนำส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ฝึกระเบียบวินัยการแต่งกาย ทรงผม คุณธรรม ความเสียสละ โดยให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มุ่งเน้นการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนโดยยึดตามข้อตกลงที่วางไว้ ชื่นชม ให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ฝึกความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในโรงเรียน เช่น การทำเวรทำความสะอาด ผ่านการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมการรณรงค์การไม่ใช้ความรุนแรงในโรงเรียนสานสัมพันธ์ผู้ปกครอง/ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง อีกทั้งต้องสอดแทรกกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้เรียนนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ โดยบุคลากรทางการศึกษาทุกคนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนตระหนักและให้ความสำคัญ กระตุ้นจิตสำนึกของผู้เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือ

โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้คณะครูออกเยี่ยมบ้าน ศึกษาลักษณะพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยดึงจุดเด่น ความชอบของนักเรียนแต่ละคน ผ่านการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อน นักเรียน สังเกตพฤติกรรมนักเรียน มีกิจกรรมแนะแนว โฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การใช้เครื่องมือ แบบประเมินแบบสำรวจต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาคัดกรองนักเรียน ดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยใช้กระบวนการที่ถูกต้องมีมาตราฐาน สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง โดยนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการ ช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาร่วมกันให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม และ เสริมการสร้างภูมิคุ้มกันการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนผ่านทางกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านงานสวัสดิการนักเรียน

โรงเรียนควรสำรวจจุดเสี่ยงบริเวณรอบโรงเรียน หาแนวทางวางแผนแก้ปัญหาจุดเสี่ยงที่อันตรายไล่ลำดับจากมากไปน้อย ดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น(แผนเผชิญเหตุ) จัดกิจกรรมอบรม ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมและให้ความรู้ภัยรอบตัวที่พบเจอในยุคปัจจุบัน สื่อโซเชียล โลกออนไลน์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนให้กับผู้ปกครองและนักเรียนทราบอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อหลากหลาย สื่อออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลด้านความปลอดภัย มีการจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์พื้นฐานให้กับนักเรียนโดยประสานงานกับบุคลากร หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดูแลปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้อยู่เสมอ และ จัดทำประกันชีวิตนักเรียน

ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

โรงเรียนควรดำเนินโครงการ กิจกรรมให้ความรู้เพื่อส่งเสริมกระบวนการประชิปไตยสอนหลักการและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง มีแผนประชาธิปไตยที่จัดเจนและมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องจัดกิจกรรมจำลองระบอบประชาธิปไตยเสมือนจริง โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นสภานักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีห้องสภานักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ และผู้ตามในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน อาทิเช่น การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง เลือกตั้งสภานักเรียน ส่งเสริมการทำกิจกรรมที่ส่งผลดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้สื่อดิจิทัล เช่น วิดีโอ เอกสารออนไลน์ และสื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเมือง โดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยให้ครูมีส่วนในการช่วยให้คำแนะนำ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สูงสุด คือ งานสวัสดิการนักเรียน รองลงมา คือ งานระบบดูแลช่วยเหลือ รองลงมา คือ งานส่งเสริมวินัย คุณธรรม รองลงมา คือ งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านต่ำสุดคือ งานกิจการนักเรียน ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านงานกิจการนักเรียน พบว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการแก้ปัญหา, การคิดสร้างสรรค์อย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจของนักเรียน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการทำหนดงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนยังไม่ค่อยชัดเจน และทางโรงเรียนมีกิจกรรมหลักตามแผนปฏิบัติการอยู่ก่อนแล้ว จึงทำให้การดำเนินการในกิจการต่างๆ ของนักเรียนยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saensuk (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 พบว่า สภาพปัญหาด้านงานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านงานส่งเสริมวินัย คุณธรรม พบว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน โดยใช้หลักความมีเหตุมีผล อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำให้บางครั้งลืมที่จะสนใจหลักคุณธรรมจริยธรรม และขาดการดูแลจากครอบครัวที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ หรือพ่อแม่แยกทางกันส่งต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boondok (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัด

หนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า สภาพปัญหาด้านงานส่งเสริมวินัย คุณธรรม พบว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือ พบว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาความคิด ใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครูและผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานที่มีขอบเขตของการทำงานค่อนข้างกว้างขว้าง จึงทำให้ครูหรือเกิดข้อบกพร่องในการดำเนินงาน หรือติดต่อกับหน่วยงานภายนอกเกิดปัญหาต่าง ๆ และโรงเรียนยังขาดการส่งเสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongchua (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพปัญหาด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านงานสวัสดิการนักเรียน พบว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดหาเครื่องมือและเวชภัณฑ์เพื่อปฐมพยาบาลและให้การบริการสุขภาพแก่นักเรียนอย่างเพียงพออยู่ในระดับมาก เนื่องจาก บริบทพื้นที่โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเนินมะปรางอยู่ค่อยข้างห่างจากตัวทำเมือง ทำให้การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องเวชภัณฑ์เพื่อปฐมพยาบาลนั้นเป็นไปค่อนข้างลำบาก และเนื่องด้วยงบประมาณที่จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saengsutthi (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพปัญหาด้านสวัสดิการนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีสภานักเรียนที่เป็นกระบวนการประชาธิปไตย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล้าการตัดสินใจ วิเคราะห์เหตุผล รู้จักแก้ปัญหา และเข้าใจผู้อื่น อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การจัดกิจกรรมเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมที่ไม่ได้เน้นผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในเชิงปฏิบัติเท่าที่ควร ครูขาดการสอดแทรกเรื่องประชาธิปไตยในห้องเรียน และ นักเรียนในยุคปัจจุบันขาดความตระหนักถึงความสำคัญของระบอบ ประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaibin (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนประชาธิปไตยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า สภาพปัญหาด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายเนินมะปราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

2.1 ด้านงานกิจการนักเรียนโรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียนและ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอเนื้อหาที่ตนเองสนใจ ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรม/หลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ผู้เรียนได้มีการลงมือปฏิบัติจริง ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ ฝึกคุณธรรม จริยธรรม คู่กับการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ Athittang,

(2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเฉพาะ รวมทั้งเป็นภารกิจอันเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้กิจการนักเรียนดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพด้วยการจัดบริการที่ดีและเหมาะสม ย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในสถานศึกษาอย่างแน่นอน เนื่องจากงานบริหารงานกิจการนักเรียนมีประโยชน์ต่อโครงการการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสติปัญญา และความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านงานส่งเสริมวินัย/คุณธรรมโรงเรียนควรพูดคุยกับนักเรียนเพื่อฝึกการมีระเบียบวินัย/หารือสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และนักเรียนแกนนำส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ฝึกระเบียบวินัย/การแต่งกาย ทรงผม คุณธรรม ความเสียสละ โดยให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มุ่งเน้นการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนโดยยึดตามข้อตกลงที่วางไว้ ชื่นชมให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ โดยบุคลากรทางการศึกษาทุกคนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนตระหนักและให้ความสำคัญ กระตุ้นจิตสำนึกของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมซึ่งสอดคล้องกับ Ketrat (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี พบว่า ผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่ขับเคลื่อนและเป็นแบบอย่างให้กับบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนผสานกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง และให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพิ่มเติมเข้าไปในแผนการกิจกรรมของโรงเรียน

2.3 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้คณะครูออกเยี่ยมบ้าน ศึกษาลักษณะพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยดึงจุดเด่น ความชอบของนักเรียนแต่ละคนผ่านการ สัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อน นักเรียน สังเกตพฤติกรรมนักเรียน มีกิจกรรมแนะแนว โฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนการใช้เครื่องมือ แบบประเมิน แบบสำรวจ เพื่อนำข้อมูลมาคัดกรองนักเรียนดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยใช้กระบวนการที่ถูกต้องมีมาตราฐานสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง โดยนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาร่วมกันให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ Munthongchad (2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังส พบว่า ผู้บริหารควรจัดเวลาให้ครูได้มีกิจกรรมร่วมกับนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น เพื่อเป็นการปรับปรุงข้อมูลของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ นอกจากนี้ครูประจำชั้นและ ครูประจำวิชาควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนจะทำให้ทราบข้อมูลนักเรียนมากยิ่งขึ้นและยังสามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างอยู่บ้านและอยู่โรงเรียนได้

2.4 ด้านงานสวัสดิการนักเรียนโรงเรียนควรสำรวจจุดเสี่ยงบริเวณรอบโรงเรียน หาแนวทางวางแผนแก้ปัญหาจุดเสี่ยงที่อันตรายไล่ลำดับจากมากไปน้อย ดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น(แผนเผชิญเหตุ) จัดกิจกรรมอบรม/ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมและให้ความรู้ภัยรอบตัวที่พบ

เจอในยุคปัจจุบัน สื่อโซเชียล โลกออนไลน์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนให้กับผู้ปกครองและนักเรียนทราบอย่างต่อเนื่อง มีการจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์พื้นฐานให้กับนักเรียนโดยประสานงานกับบุคลากร/หน่วยงาน/ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดูแล ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้อยู่เสมอ และ จัดทำประกันชีวิตนักเรียนทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ Phailomtel (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนวัดนิมมานรดี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนอาหารเช้าและอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่มีสารอาหารครบ 5 หมู่ ให้กับนักเรียนมีการจัดครูดูแลอนามัยภายในสายชั้นเพื่อให้การพยาบาลเบื้องต้นกับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ควบคุมดูแลรักษาความปลอดภัยของนักเรียนของนักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึงโดยมีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยตลอดเวลา ส่งเสริมการตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกปีเพื่อร่างกายที่แข็งแรง

2.5 ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โรงเรียนควรดำเนินโครงการ กิจกรรมให้ความรู้ อบรมเพื่อส่งเสริมกระบวนการประชิปไตยสอนหลักการและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง มีแผนประชาธิปไตยที่จัดเจน และมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมจำลองระบอบประชาธิปไตยเสมือนจริง โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นสภานักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีห้องสภานักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทางที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ และผู้ตามในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Thungploy (2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชนจึงมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมของผู้เยาว์ให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคม การสร้างลักษณะนิสัยให้นักเรียนรู้จักระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์และ กติกาตลอดจนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ที่ตนพึงมีต่อหมู่คณะต่อชุมชน และต่อสังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นการปูพื้นฐานประชาธิปไตยให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่และมีวิถีชีวิตตาม หลักประชาธิปไตยให้สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสยังมีขาดการดำเนินกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะมีผลมาจากการขาดแคลนทั้งด้านบุคลากรครู และด้านการจัดหางบประมาณในการจัดกิจกรรม

2. ควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตยุคดิจิทัลของผู้เรียน ผ่านทางกิจกรรมในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการถอดบทเรียนการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ของโรงเรียนต้นแบบในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อศึกษาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต หรือกิจกรรมที่พัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Athittang, K. (2022). **Guidelines for student affairs administration in educational institutions under the office Educational area Nakhon Sawan Secondary School**. Master's degree thesis: Nakhon Sawan Rajabhat University. (In Thai)

Boondok, W. (2016). **Conditions and problems of student affairs administration at Wat Nong Chok Secondary School Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Area 2**. Master's degree thesis: Burapha University. (In Thai)

Chaibin, N. (2018). **Administrative Factors Affecting Operational Effectiveness of Democracy-Enhancement and Promotion Activities in Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 20**. Master of Education thesis: Sakonnakhon Rajabhat University. (In Thai)

Ketrat, S. (2018). **Student affairs administration of Triam Udom Suksa Pattanakarn Ratchaburi School**. Master of Science Degree: Silpakorn University. (In Thai)

Ministry of Education (2008). **Guidelines for organizing student development activities according to the corecurriculum Basic education**: Ministry of Education. (In Thai)

Munthongchad, K. (2021). **Student care and support system performance of Watudomrangsee School.** Master's degree thesis: Silpakorn University.

Phailomtel, P. (2019). **Student Affairs Administration of Wat Nimmanoradee School**, Master of Education thesis: Rajabhat University**.** (In Thai)

Saengsutthi, T. (2023). **Guidelines for student affairs administration in small schools Under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office Area 5**. Journal of Buddhist Studies: Northeastern University.

Saensuk, R. (2023). **Guidelines for participatory student affairs management of small schools under the Uttaradit Primary Educational Service Area Office Area 1**. Master's degree thesis: Uttaradit Rajabhat University. (In Thai)

Sawaengbun, T. (2021). **Student affairs administration at Pathumratchawongsa School Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Area 29**. Master's degree thesis: Rajathani University. (In Thai)

Sombat, S. (2019). **A study on sexuality education literacy and life skills among teenagers aged 10-19 years**. Bureau of Reproductive Health Department of Health: Ministry of Public Health. (In Thai)

Thongchua, P. (2021). **A Study of Student Affairs Administration Problems in Schools under The Local Administrative Organization in Nakhon Sawan**. Master of Education thesis: Nakhon Sawan Rajabhat University. (In Thai)

Thungploy, N. (2021)**. Development of a school student affairs management manual Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office District 11 in Surat Thani Province**. Master's Thesis: Surat Thani Rajabhat University. (In Thai)